

LIBRIS

We know
books

Gary Paulsen (n. 1939) este unul dintre cei mai cunoscuți scriitori americani contemporani de literatură pentru adolescenți. Personajele principale ale multora dintre scrierile sale sunt tineri forțați să se maturizeze brusc după ce rămân izolați în locuri sălbatice, departe de orice urmă de civilizație.

Paulsen a prins gustul aventurii la vârsta de 14 ani, când a fugit de-acasă cu un circ. A lucrat apoi la o fermă și ulterior a fost inginer, muncitor în construcții, șofer de camion și marinar. A participat la faimoasele curse de sănii trase de câini din Iditarod, Alaska.

Ideea de a deveni scriitor i-a venit pe când lucra ca tehnician specializat în sateliți la o companie aerospațială din California. Ceea ce l-a determinat să scrie a fost dorința de a-i încuraja pe cititori să observe și să fie interesați de lumea din jur.

În prezent, Gary Paulsen își împarte timpul între locuința sa din Alaska, ferma sa din New Mexico și barca sa, cu care străbate Oceanul Pacific.

Trei dintre romanele lui Paulsen, *Toporișca*, *Dogsong* și *The Winter Room*, au fost declarate Newberry Honor Books.

GARY PAULSEN

Iarna lui Brian

Traducere din engleză
de Ciprian Jeler

arthur

a recuperat geanta cu echipamentul de supraviețuire din avion, el nu a activat niciun semnal radio și nu a fost salvat. Cu excepția acestei modificări, sper că am rămas fidel poveștii din *Toporișca* și că această carte va răspunde întrebărilor legate de supraviețuirea lui Brian peste iarnă.

E important să notăm, totuși, că i-au fost vitale cunoștințele dobândite în prealabil – ca să încerce să trăiască în pădure iarna, trebuia să știe dinainte cum să supraviețuiască acolo vara. Dacă s-ar fi prăbușit cu avionul iarna, fără cunoștințe prealabile despre vânătoare, supraviețuire, adică fără educația pe care a primit-o la școala loviturilor dure din timpul verii, probabil că Brian ar fi murit, indiferent de abilitățile sale și de cât noroc ar fi avut.

Partea întâi

Toamna

Capitolul I

Toamna a venit cu atâta blândețe, încât, până să-și dea seama Brian ce urmează – o iarnă aspră în pădurile nordice –, era aproape prea târziu.

Nu-i dăduse niciodată prin cap că o să stea atâta timp aici. După prăbușirea avionului, trăise izolat în sălbăticiie, de pe o zi pe alta, vreme de patruzeci și patru de zile, până când găsise geanta cu echipamentul de supraviețuire din avion. Apoi și cele treizeci și cinci de zile ale verii nordice, trăind cumva după același tipar – de pe o zi pe alta –, pe care-l adoptase imediat după prăbușire.

Fără îndoială, avea multe de făcut. În geanta cu echipamentul pentru situații de urgență de pe avion găsise o armă cu cincizeci de cartușe – o carabină de supraviețuire de calibrul 22 –, un cuțit de vânătoare cu o busolă în mâner, oale și tigăi pentru gătit, o furculiță, o lingură și un cuțit, chibrituri, două brichete cu gaz, un sac de dormit și un izopren, o trusă de prim ajutor ce includea o foarfecă, o șapcă pe care scria CESSNA, fir de pescuit, momeli, cârlige și plumb, plus câteva pachete de alimente deshidratate. A încercat să raționalizeze mâncarea, dar fără succes, așa că în două săptămâni mâncase tot,

chiar și pachetul de prune uscate, pe care, în viața lui anterioară, le urâse. Aveau gust de bomboane și erau așa de bune, că le-a mâncat pe toate odată. Rezultatul a fost aproape la fel de crunt ca atunci când se lăcomise la cireșe de Virginia imediat după prăbușirea avionului. Stomacul i s-a făcut ghem și a stat mai mult de o oră la groapa-latrină.

La drept vorbind, s-a simțit ușurat când i s-a terminat mâncarea. Îl înmuiase, îl făcuse să vrea mai mult și mai mult și simțea cum mintea lui se îndepărta de pădure, de situația lui actuală. Începuse să gândească iar în termeni de oraș, se gândea la hamburgeri și milkshake-uri, iar visele i se schimbaseră.

În zilele, săptămânile și lunile de când se prăbușise avionul, visase de multe ori. La început, toate visele fuseseră despre mâncare: mâncare pe care o mâncase, mâncare pe care-și dorea s-o fi mâncat, mâncare pe care voia s-o mănânce. Dar, pe măsură ce trecea timpul, visele cu mâncare s-au rărit și a început să viseze despre alte lucruri: despre prieteni, părinți (mereu despre îngrijorarea lor, despre cum voiau să-l revadă; câteodată, în vis, erau din nou împreună) și tot mai mult despre fete. Ca și cu mâncarea, visa fete pe care le cunoștea, fete pe care-și dorea să le fi cunoscut, fete pe care-și dorea să le cunoască.

Însă, odată cu proviziile din avion, visele i se întorseseră la mâncare și, când mâncarea s-a terminat – în foarte scurt timp, i s-a părut lui –, un soi de foame a pus stăpânire pe el, o foame ca un gol, pe care nu o mai simțise din prima săptămână. Vreo săptămână sau două

a fost tot timpul chinuit, niciodată satisfăcut; chiar și când avea destul pește sau destulă carne de iepure sau de păsări nătânge, el se gândea la mâncărurile pe care *nu* le avea. Parcă nimic nu-i ajungea și era nervos tot timpul, atât de nervos că a irosit o zi întreagă izbind lucruri și blestemându-și norocul.

Când i-a trecut starea asta – i s-a disipat treptat, de fapt – s-a simțit foarte ușurat. De parcă fusese vizitat de cineva care nu-i plăcea și care, în sfârșit, plecase. Și abia atunci a remarcat, pentru prima dată, frigul.

O boare, ca un fel de miros. Era la vânătoare cu carabina când a simțit schimbarea. Se trezise devreme, chiar înainte de răsărit, și se hotărâse să-și petreacă toată ziua vânând, sperând să prindă poate două sau trei nătânge. Suflă peste cărbunii focului din seara de dinainte până se înroșiră, puse peste ei niște iarbă uscată care se aprinse imediat și încălzi apă într-una dintre oalele de aluminiu pe care le găsise în kitul de supraviețuire.

„Cafea“, zise sorbind apa fierbinte. Nu că i-ar fi plăcut vreodată cafeaua, dar cumva era mai ușor să-și înceapă ziua dacă avea un lichid fierbinte de băut dimineața – îi dădea timp să gândească, să-și planifice dimineața. În timp ce sorbea, soarele apăru deasupra lacului și, pentru a suta oară, Brian a remarcat ce frumos era – pâcla se ridica, iar soarele noii zile strălucea ca aurul.

Împrejmui cu atenție focul cu pământ, ca să țină cărbunii fierbinți pentru mai târziu, își luă carabina și intră în pădure.

Deja, dintr-odată, vâna.

Capta toate sunetele, toate mișcările, ele îi umpleau ochii, urechile, mintea, făceau parte din el, și atunci a remarcat schimbarea.

O nouă răcoare, o atingere, un sărut moale pe obrazul lui. Erau același aer, același soare, aceeași dimineață, dar erau diferite, atât de schimbate, încât Brian se opri și-și duse mâna la obraz, ca să simtă locul unde răcoarea îl atinsese.

— De ce e altfel? murmură. Ce miros...

Dar nu era atât un miros, cât o impresie, o noutate în aer, un frison. Dispărută într-o clipită, o mângâiere de aer nou răcoros pe obrazul lui, iar el ar fi trebuit să știe ce însemna asta, dar tocmai atunci văzu un iepure și ridică pușca, apăsă pe trăgaci și nu auzi decât un clic. Trase din nou cocoșul armei, se asigură că era un cartuș pe țevă, ochi din nou – iepurele șezuse nemișcat în tot acest timp – și apăsă iar pe trăgaci. *Clic.*

Brian blocă apoi mecanismul de tragere și întoarse arma către lumina răsăritului. Întâi nu văzu nimic diferit. Cunoștea de-acum bine arma. Deși tot nu-i plăcea prea mult (zgomotul micii arme părea foarte nelalocul lui și speria vânatul), trebuia să admită că datorită ei vânatoarea era mai ușoară, mai rapidă. Avea un număr limitat de cartușe și știa că nu-i vor ajunge o veșnicie, însă ajunsese să se bazeze în mare măsură pe carabină. În fine, în timp ce trăgea cocoșul ca să lase lumina să intre în mecanismul de tragere, a descoperit care era problema.

Percutorul – o parte înălțată a cocoșului – se rupsese de tot. Mai mult, nu putea fi reparat fără instrumente

speciale, pe care nu le avea. Carabina nu mai era, așadar, de niciun folos, cel puțin nu în calitate de armă, așa că trase o înjurătură și se îndreptă înapoi către tabăra lui ca să-și ia arcul și săgețile, iar în această agitație nu mai luă deloc în seamă avertismentul pe care natura i-l puse pe obraz chiar înainte să încerce să împuște iepurele.

În tabără, puse carabina deoparte – poate avea să fie de vreun folos mai târziu ca unealtă – și luă arcul.

Devenise prea dependent de carabină și, pentru o clipă, i se păru ciudat să țină în mâini arcul și săgețile. Înainte să plece din tabără, se opri și trase de câteva ori cu arcul într-o moviliță de pământ. Prima săgeată rată ținta cu jumătate de metru, iar el scutură din cap.

„Concentrează-te“, se gândi el, „adu-ți aminte.“

La a doua încercare, se uită la țintă, în țintă, încordă arcul și îl ținu așa jumătate de secundă – concentrându-se doar pe grămada de pământ –, iar când îi dădu drumul săgeții cu un ușor *zbârnâit* aproape că nu trebui să se uite cum zboară direct în mijlocul gălmei. Știa încotro avea s-o ia săgeata, știa dinainte de a-i da drumul, aproape că știa dinainte de a încorda arcul.

„De la creierul meu“, se gândi el, „de la creierul meu prin brațul meu și până în arc, apoi prin coardă până la săgeată, toate trebuie să fie una și toate *sunt* una.“

A mai tras de trei ori și săgețile s-au dus în centrul moviliței iar Brian se declară mulțumit.

Plecă din nou din tabără, cu tolba de săgeți făcută din vechea lui geacă agățată pe umărul drept, și înaintă încet, privind și ascultând, până văzu curba spatelui unui iepure lângă un mic pâlci de tufe de alun.

Era prea departe ca să tragă, așa că-și îndreptă ochii în altă parte și rămase nemișcat un moment, înainte să se apropie mai mult. Învățase prea multe de la pădure, din greșeli, și un lucru pe care-l știa acum e că vânatul se speria dacă „simțea” că e descoperit. Era întotdeauna mai bine să te uiți în altă parte, să te miști în lateral mai degrabă decât direct către vânat, așa că Brian se deplasa acum spre stânga, lăsând tufele să-i acopere mișcarea până ajunse la vreo cinci metri de iepure.

Încordă arcul, ținti către centrul iepurelui și, când simți că săgeata avea să zboare bine, o eliberă.

Săgeata nimeri iepurele drept în mijlocul pieptului și vârful ei ieși pe cealaltă parte, omorându-l aproape instantaneu.

Vânătoarea nu se sfârșea întotdeauna atât de îngrijit, așa că Brian era recunoscător. Nu se obișnuise să omoare, indiferent cât de mult vâname până acum.

Învățase un lucru: nimic din ceea ce trăia, niciuna dintre ființele ce mergeau, se târau, zburau, alunecau sau se prelingeau – niciuna dintre ființele de pe acest pământ al lui Dumnezeu nu voia să moară. Indiferent ce gândeau sau spuneau oamenii despre pui sau pești sau vite – toate voiau să trăiască.

Dar Brian devenise o parte din natură, devenise un animal de pradă, un lup cu două picioare. Și în privința asta lucrurile erau stabilite printr-un fapt elementar, aproape o lege: pentru ca un lup să trăiască, altceva trebuia să moară. La fel și pentru ca Brian să trăiască. Corpul lui era o mașină, avea nevoie de mâncare, de calorii și, pentru asta, ceva trebuia să moară. Câteodată nu

mergea prea bine. Câteodată săgeata nu nimerea o zonă vitală – nu nimerea inima sau plămânii – și iepurele ori ierunca mureau mai lent. Prima dată când se întâmplase asta, un soi de panică pusese stăpânire pe Brian. Nimerise un iepure pe la mijloc, în stomac, și acesta încercase să fugă, dar apoi căzuse pe-o parte și Brian a tras în el săgeată după săgeată până când bietul animal a murit în sfârșit, iar când l-a gătit și l-a mâncat – căci foamea l-a forțat – iepurele avea gust de lemn și i-a făcut așa de rău, că aproape a vărsat.

Ăsta era singurul lucru care-i plăcuse la carabină. Omora rapid, omora printr-un fel de șoc ce împietrea vânatul.

Dar acum se întorsese la arc, iar silențiozitatea arcului îl făcea să fie din nou o parte a pădurii și să se deplasezeze cu ușurință, ducând iepurele mort înapoi către tabără.

Până înteți din nou focul și se așeză să jupoaie iepurele, era deja după-amiază. Se schimbaseră multe după ce găsisse kitul de supraviețuire din avion. Avea acum un cuțit de vânătoare, iar asta făcea ca jupuitul să meargă mai ușor și mai repede.

Tot nu irosea nimic. Deschise iepurele cu cuțitul pe la jumătatea burții, apoi înlătură pielea și măruntaiele, folosind curbura cuțitului ca să curețe bine interiorul carcabei. Puse deoparte – unele drept momeală pentru pești, altele pentru mâncare – capul, plămânii, intestinele, stomacul, ficatul și inima. Apoi, secționând pe la articulații, tăie corpul iepurelui în bucăți și le puse pe foc la fiert într-o oală cu apă proaspătă din lac. La început,

gătise mâncarea pe o frigăruie deasupra focului – cum văzuse în filme și la televizor –, dar era greșit să gătești astfel. Flăcările încălzeau carnea și toate sucurile – toate vitaminele și substanțele hrănitoare – se scurgeau treptat în foc. Totul se pierdea. Dar, fierbând carnea, își făcea o tocană, iar când bea sucul-zeamă nu numai că avea o supă sățioasă, avea și ceva de sorbit.

Se sprijini de zidul de piatră de lângă intrarea în adăpostul său și rămase o vreme pe gânduri în timp ce fierbea carnea. Îl uimea cât de puțin timp avea pentru asta – pentru stat și gândit. Cu cât rămânea mai mult în pădure – scrijelise șaizeci și opt de zile, incluzând-o pe cea de azi –, cu atât parcă avea mai multe de făcut. Lemnul de foc era o sarcină fără sfârșit, desigur – păstra focul aprins de câte ori era în tabără și îl împrejmuia cu pământ când pleca. Și, cum arsesse deja tot lemnul ușor de obținut – lemnul de pe lângă tabără –, îi lua mai mult timp să strângă lemne. Dar asta nu era singura lui sarcină și i se părea că tot ce avea de făcut se dubla.

Se trezea, își verifica undițele și muta peștii pe care-i găsea în ele în „țarcul“ lui cu pește viu de pe malul lacului. Apoi își aerisea sacul de dormit, își făcea toaleta, încerca să vâneze și curăța vânatul (când prindea ceva – adesea nu reușea), îl gătea și întindea la uscat blana (dacă era iepure), mânca și împrejmuia focul cu pământ și încă o zi era deja gata...

Să stea pur și simplu locului și să se gândească se întâmpla rar. La început nu prea îi plăcuse, pentru că îl făcea să-și amintească lucruri și i se făcea dor de casă, i se făcea dor de mama, de tata și de altele. Dar acum

se bucura de acest timp, iar astăzi și-l petrecu făcând așa-numita „vizită“. Alegea pe cineva din ceea ce, în mintea lui, era „lumea“ și purta o conversație imaginară cu el sau ea. De obicei era mama sau tatăl lui, câteodată un prieten, iar o dată sau de două ori, o vedetă de film sau un cântăreț.

La început, se temuse că înnebunește. Dar apoi a hotărât că, dacă ți se pare că ești nebun, atunci nu ești cu adevărat nebun – citise undeva că oamenii nebuni nu știu că sunt nebuni. Așa că a continuat cu vizitele.

Acum stătea și o vizita pe mama lui. Privind în gol peste oglinda lacului, putea să-i vizualizeze figura, să-i audă râsul și stătea sporovăind cu ea în mintea lui, întrebând-o ce mai face, povestindu-i despre viața lui de acum, și îndată fu surprins să vadă că deja carnea era făcută.

Brian trase oala de pe foc ca să se răcească și se duse să verifice undițele. Prinsese un pește mititel – avea branhiile albastre –, pe care-l scoase din cârlig și-l puse la păstrare, alături de ceilalți din „țarcul“ lui cu pește viu. Această mică baltă cu pește era singura lui mâncare de rezervă, așa că păstra toți peștii acolo, oricât de mici erau. Învățase și asta: mâncarea era totul. Chiar totul. Și nimic din ce se putea mânca, nici chiar cel mai mic pește, nu era de lepădat.

Când ajunsese înapoi la adăpost, carnea și zeama se răciseră suficient și mânca repede. Când curățase iepurele de măruntaie apăruseră niște muște, iar ele stătură cu el la cină. Le alungă cu mâna în timp ce mânca toată carnea de pe oase și bea zeama, un litru întreg. Muștele